

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)
z 18. januára 2007*

Vo veci C-220/05,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Tribunal administratif de Lyon (Francúzsko) zo 7. apríla 2005 a doručený Súdnemu dvoru 19. mája 2005, ktorý súvisí s konaním:

Jean Auroux a i.,

proti

Commune de Roanne,

za účasti:

Société d'équipement du département de la Loire (SEDL),

* Jazyk konania: francúzština.

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia K. Lenaerts, E. Juhász (spravodajca), J. N. Cunha Rodrigues a M. Ilešič,

generálna advokátka: J. Kokott,
tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 27. apríla 2006,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- pán Auroux a i., v zastúpení: J. Antoine, avocat,
- mesto Roanne, v zastúpení: P. Petit a C. Xavier, avocats,
- francúzska vláda, v zastúpení: G. de Bergues a J.-C. Niollet, splnomocnení zástupcovia,
- litovská vláda, v zastúpení: D. Kriauciūnas, splnomocnený zástupca,

- rakúska vláda, v zastúpení: M. Fruhmann, splnomocnený zástupca,

- poľská vláda, v zastúpení: T. Nowakowski, splnomocnený zástupca,

- Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: X. Lewis, splnomocnený zástupca,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 15. júna 2006,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu smernice Rady 93/37/EHS zo 14. júna 1993 o koordinácii postupov verejného obstarávania prác (Ú. v. ES L 199, s. 54; Mim. vyd. 06/002, s. 163), zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 97/52/ES z 13. októbra 1997 (Ú. v. ES L 328, s. 1; Mim. vyd. 06/003, s. 3, ďalej len „smernica“).

- 2 Tento návrh bol podaný v rámci žaloby o neplatnosť, ktorú podal pán Auroux a osem ďalších žalobcov (ďalej len „žalobcovia vo veci samej“) proti záverom rokovania mestského zastupiteľstva mesta Roanne, na ktorom bol starosta poverený podpísať zmluvu o realizácii zábavného centra v Roanne so spoločnosťou Société d'équipement du département de la Loire (ďalej len „SEDL“).

Právny rámec

Právo Spoločenstva

- 3 V zmysle druhého odôvodnenia smernice „súčasné dosiahnutie slobody zriaďovania a slobody poskytovania služieb v oblasti verejných zmlúv na zhotovenie prác uzatvárané [uzatváraných — *neoficiálny preklad*] v členských štátoch v mene štátu, regionálnych alebo miestnych úradov, alebo iných verejnoprávnych orgánov neznamená len zrušenie obmedzení ale aj koordináciu národných (vnútroštátnych) postupov pri verejnom obstarávaní prác“.

- 4 Zo šiesteho odôvodnenia smernice vyplýva, že zmluvy na zhotovenie prác s hodnotou nižšou ako 5 miliónov eur môžu byť vyňaté zo súťaže, ako je zavedená v smernici, a koordinačné ustanovenia sa na ne nemusia uplatňovať.

- 5 Podľa desiateho odôvodnenia smernice „na zabezpečenie rozvoja účinnej súťaže v oblasti verejných zmlúv je nevyhnutné aby oznámenia o vyhlásení obstarávania vypracované obstarávateľmi členských štátov boli zverejnené v celom spoločenstve“. V tom istom odôvodnení sa ďalej uvádza, že „informácie obsiahnuté v týchto oznámeniach musia umožniť zhotoviteľom so sídlom v spoločenstve, aby posúdili, či sa navrhované objednávky týkajú ich záujmov“.

- 6 Článok 1 písm. a) až d) tejto smernice stanovujú:

„Na účely tejto smernice:

- a) ‚verejné zmluvy na zhotovenie prác‘ sú odplatné zmluvy, uzavreté písomne medzi zhotoviteľom a obstarávateľom definovaným v písmene b), ktorých

predmetom je buď zhotovenie práce, alebo zhotovenie práce a vypracovanie projektovej dokumentácie uvedených v prílohe II, alebo zhotovenie práce týkajúcej sa jednej z činností uvedených v prílohe II, alebo práce definovanej v písmene c), alebo zhotovenie práce, zodpovedajúcich požiadavkám, ktoré určil obstarávateľ [verejné zmluvy na zhotovenie prác sú odplatné zmluvy uzavreté písomne medzi zhotoviteľom a verejným obstarávateľom definovaným v písmene b), ktorých predmetom je buď vykonanie práce, alebo súčasne vykonanie práce a vypracovanie projektovej dokumentácie, ktoré sa týkajú jednej z činností uvedených v prílohe II alebo diela definovaného v písmene c), alebo zhotovenie — akýmkoľvek spôsobom — diela zodpovedajúceho požiadavkám, ktoré určil verejný obstarávateľ — *neoficiálny preklad*];

- b) ‚obstarávateľa‘ [verejní obstarávateľa — *neoficiálny preklad*] sú štát, regionálne alebo miestne orgány [územné samosprávne celky — *neoficiálny preklad*], organizácie, ktoré sa spravujú verejným právom, združenia tvorené jedným alebo niekoľkými takými orgánmi [územnými samosprávnymi celkami — *neoficiálny preklad*] alebo organizáciami;

...

- c) ‚práca‘ [dielo — *neoficiálny preklad*] znamená výsledok stavebných alebo inžinierskych prác chápaných ako celok, ktoré samy osebe spĺňajú ekonomickú a technickú funkciu [ktorý sám osebe spĺňa ekonomickú alebo technickú funkciu — *neoficiálny preklad*];

- d) ‚koncesia na verejnú prácu‘ je zmluva rovnakého typu, ako je uvedený v písmene a), s tým rozdielom, že protiplnenie za prácu pozostáva výhradne z práva používať stavby [využívať dielo — *neoficiálny preklad*] alebo z tohto práva a zaplataenia ceny“.

- 7 Činnosťami „uvedenými v prílohe II“, spomínanými v článku 1 písm. a) smernice, sú stavebníctvo a stavebné inžinierstvo zodpovedajúce triede 50 všeobecnej klasifikácie ekonomických činností v Európskych spoločenstvách. Medzi týmito činnosťami je výslovne uvedená kategória týkajúca sa stavby budov.

8 Článok 6 smernice stanovuje:

„1. Táto smernica sa uplatní na:

- a) verejné zmluvy na zhotovenie prác, ktorých predpokladaná čistá hodnota bez DPH nie je nižšia ako hodnota vyjadrená v [eurách] zodpovedajúca sume 5 000 000 SDR (zvláštne práva čerpania);
- b) verejné zmluvy na zhotovenie prác uvedené článku 2 ods. 1, ktorých predpokladaná čistá hodnota bez DPH nie je nižšia ako 5 000 000 [eur].

...

3. Ak je práca rozdelená [dielo rozdelené — *neoficiálny preklad*] na niekoľko častí, pričom každá časť je predmetom jednej zmluvy, hodnota každej časti sa musí brať do úvahy pri výpočte čiastok uvedených v odseku 1. Ak celková hodnota jednotlivých častí nie je nižšia ako hodnota stanovená v odseku 1, ustanovenia tohto odseku sa vzťahujú na všetky časti. Obstarávatelia [Verejní obstarávatelia — *neoficiálny preklad*] sa môžu odchýliť od ustanovení odseku 1 pri častiach, ktorých odhadovaná hodnota bez DPH, je nižšia ako 1 000 000 [eur] za predpokladu, že celková odhadovaná hodnota týchto častí nepresiahne 20 % celkovej predpokladanej hodnoty všetkých častí.

4. Žiadna práca [Žiadne dielo — *neoficiálny preklad*] alebo zmluva sa nesmie rozdeliť s cieľom vyhnúť sa uplatneniu tejto smernice.

5. Pri výpočte čiastok uvedených v odseku 1 a v článku 7 sa berie do úvahy nielen hodnota verejných zmlúv na zhotovenie práce, ale aj predpokladaná hodnota dodávok potrebných na vykonanie prác, ktoré poskytnú obstarávatelia [verejní obstarávatelia — *neoficiálny preklad*] zhotoviteľovi.

6. Obstarávatelia [Verejní obstarávatelia — *neoficiálny preklad*] zabezpečia, aby nedochádzalo k diskriminácii medzi dodávateľmi.“

Vnútroštátne právo

- 9 V čase skutkových okolností článok L. 300-4 code de l'urbanisme (zákon o územnom plánovaní) v znení vyplývajúcom z článku 8 zákona č. 2000-1208 z 13. decembra 2000 (JORF zo 14. decembra 2000, s. 19777) stanovoval:

„Štát, územné samosprávne celky alebo ich verejnoprávne podniky môžu zveriť vypracovanie štúdie a realizáciu stavebných činností podľa tejto časti ktorémukoľvek subjektu súkromného alebo verejného práva, ktorý sa týmito činnosťami zaoberá.

Ak bola uzavretá dohoda s verejnoprávnym podnikom, miestnou spoločnosťou so zmiešaným vlastníctvom definovanou v zákone č. 83-597 zo 7. júla 1983, alebo so spoločnosťou so zmiešaným vlastníctvom, ktorej viac než polovica obchodného imania je vo vlastníctve jedného alebo viacerých z týchto verejnoprávných subjektov: štátu, regiónov, departementov, obcí alebo ich združení, môže mať táto dohoda formu verejnej dohody o stavebnej činnosti.

Subjektom uvedeným v predchádzajúcom pododseku môže byť zverené vykonanie predbežných štúdií potrebných na vymedzenie charakteristík operácie v mandátnej zmluve, ktorou sú poverené uzavrieť zmluvy o štúdiách v mene a na účet územného samosprávneho celku alebo združenia územných samosprávnych celkov.

Ustanovenia hlavy II kapitoly IV zákona č. 93-122 z 29. januára 1993 o predchádzaní korupcii a transparentnosti hospodárskeho života a verejných postupov sa nepoužijú na verejné dohody o stavebnej činnosti uzavreté na základe tohto článku.

Verejná dohoda o stavebnej činnosti môže stanoviť podmienky, za akých sa druhý zmluvný subjekt zapojí do štúdií týkajúcich sa operácie, a najmä do revízie alebo zmeny miestneho územného projektu.“

- 10 V nadväznosti na začatie konania pre nesplnenie povinnosti proti Francúzskej republike Komisiou Európskych spoločenstiev bol článok L. 300-4 code de l'urbanisme zmenený zákonom č. 2005-809 z 20. júla 2005 o koncesiách na stavebnej činnosti (JORF z 21. júla 2005, s. 11833) takto:

„Štát, územné samosprávne celky alebo ich verejnoprávne podniky môžu zveriť realizáciu stavebných činností podľa tejto časti ktorémukoľvek subjektu, ktorý sa týmito činnosťami zaoberá.

Zadanie koncesie na stavebné činnosti podlieha postupu zverejnenia zo strany udeľovateľa, ktorý umožní súčasné predloženie viacerých ponúk za podmienok stanovených dekrétom Štátnej rady.

Koncesionár zabezpečí dohľad nad prácami a zariadeniami použitými pri operácii, ktoré sa uvádzajú v koncesii, ako aj realizáciu štúdií a iných úloh potrebných na ich vykonanie. Udeľovateľ ho môže poveriť nadobudnutím tovaru potrebného na realizáciu operácie, a to prípadne aj vyvlastnením alebo uplatnením predkupného práva. Koncesionár uskutoční predaj, prenájom alebo prenechanie do užívania nehnuteľností nachádzajúcich sa na území, na ktoré sa koncesia vzťahuje.“

11 Článok 11 uvedeného zákona č. 2005-809 stanovuje:

„V prípade, že ich platnosť bola spochybnená z dôvodu, že vymenovaniu realizátora stavebných činností nepredchádzal postup zverejnenia, ktorý by umožnil súčasné predloženie viacerých ponúk, sa s výhradou právoplatných súdnych rozhodnutí považujú za platné:

1. koncesie na stavebné činnosti, verejné dohody o územných úpravách a dohody o územných úpravách podpísané pred uverejnením tohto zákona“.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

12 Mestské zastupiteľstvo obce Roanne na rokovaní 28. októbra 2002 udelilo starostovi mesta súhlas, aby so SEDL podpísal dohodu o realizácii zábavného centra (ďalej len „dohoda“).

- 13 Dohoda uzavretá 25. novembra 2002 predpokladá realizáciu zábavného centra v postupných fázach. V prvej fáze je zahrnutá výstavba multikina a obchodných priestorov, ktoré majú byť postúpené tretím osobám, ako aj diel, ktoré majú byť odovzdané verejnemu obstarávateľovi, a síce parkoviska, prístupových ciest a verejných priestranstiev. Ďalšie fázy, pre ktoré sa vyžaduje podpis dodatku k dohode, sa v zásade týkajú výstavby ďalších obchodných priestorov alebo prevádzkových priestorov pre služby a hotela.
- 14 Podľa preambuly dohody sa mesto Roanne prostredníctvom tejto operácie usiluje zmeniť určenie istej málo atraktívnej mestskej časti a podporiť rozvoj aktivít vo voľnom čase a cestovného ruchu.
- 15 V zmysle článku 2 dohody má SEDL za úlohu predovšetkým nadobudnúť pozemky, zorganizovať súťaž architektonických a/alebo inžinierskych návrhov, dať vykonať štúdie, vykonať stavebné práce, založiť a viesť určité účtovné a správne doklady, zabezpečiť finančné prostriedky, uplatniť účinné nástroje na zabezpečenie odpredaja diel, ako aj všeobecne zabezpečiť správu a koordináciu operácie a informovanie obce.
- 16 Z článku 10 druhého odseku dohody vyplýva, že každé zadanie prác zo strany SEDL tretím osobám podlieha zásadám zverejňovania a vyhlásenia verejného obstarávania, ktoré sú stanovené v zákonníku verejného obstarávania v zmysle článku 48.1 zákona č. 93-122 z 29. januára 1993 (JORF z 30. januára 1993).
- 17 Podľa predbežnej súvahy pripojenej k dohode sa odhaduje, že celková hodnota príjmov dosiahne výšku 10 227 103 eur za realizáciu prvej fázy operácie a 14 268 341 eur za celkovú realizáciu operácie. Z tejto celkovej hodnoty 2 925 000 eur zaplatí mesto ako protiplnenie za prevod parkoviska. Okrem toho sa odhaduje, že

SEDL získa 8 099 000 eur ako protihodnotu za prevod diel tretím osobám. Napokon sa uvádza, že mesto Roanne prispeje na financovanie všetkých diel, ktoré sa majú realizovať, sumou 2 443 103 eur v prvej fáze a sumou 3 034 341 eur na všetky práce súhrnne.

18 Z článkov 22 až 25 dohody vyplýva, že pri skončení jej platnosti SEDL vydá záverečnú súvahu, ktorú musí schváliť mesto Roanne. Akýkoľvek prebytok súvahy musí previesť na mesto. Navyše sa mesto automaticky stáva vlastníkom všetkých pozemkov a stavieb, ktoré majú byť prevedené na tretie osoby a zatiaľ neboli odpredané. Mesto Roanne tiež zabezpečí vykonávanie platných zmlúv s výnimkou pracovných zmlúv a prevezme dlhy SEDL.

19 Žalobcovia vo veci samej podali 11. decembra 2002 na Tribunal administratif de Lyon žalobu o neplatnosť proti záverom rokovania mestského zastupiteľstva z 28. októbra 2002. V žalobe napadli platnosť tohto rokovania, tak z pohľadu vnútroštátneho práva, ako aj práva Spoločenstva. Pokiaľ ide o právo Spoločenstva, tvrdia, že uzavretiu dohody malo predchádzať zverejnenie a vyhlásenie verejného obstarávania v súlade s povinnosťami vyplývajúcimi zo smernice.

20 Za týchto okolností Tribunal administratif de Lyon rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Predstavuje dohoda, ktorou jeden verejný obstarávateľ poverí druhého verejného obstarávateľa realizáciou stavebných činností vo verejnom záujme,

v rámci ktorej tejto druhý verejný obstarávateľ odovzdá prvému obstarávateľovi diela, ktoré majú slúžiť jeho potrebám, a pri skončení ktorej sa prvý verejný obstarávateľ automaticky stáva vlastníkom tých pozemkov a stavieb, ktoré neprešli do vlastníctva tretích osôb, verejnú zmluvu na zhotovenie prác v zmysle ustanovení článku 1 smernice...?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, je pri posudzovaní prahu 5 000 000 [SDR] stanoveného v článku 6 tej istej smernice potrebné zohľadniť iba cenu za prevod diel verejnemu obstarávateľovi alebo súčet tejto ceny a zaplatených príspevkov, aj keď sú tieto príspevky iba sčasti určené na zhotovenie daných diel, alebo, napokon, celkovú hodnotu prác, pričom majetok, ktorý nebol prevedený na konci platnosti zmluvy, sa automaticky stáva vlastníctvom prvého verejného obstarávateľa a ten ďalej vykonáva platné zmluvy a preberá dlhy druhého verejného obstarávateľa?

3. V prípade kladnej odpovede na prvé dve otázky, je prvý verejný obstarávateľ pri uzatváraní takejto dohody oslobodený od povinnosti použiť postupy verejného obstarávania stanovené v uvedenej smernici, vzhľadom na to, že táto dohoda môže byť uzavretá len s určitými právnickými osobami a druhý verejný obstarávateľ musí tieto postupy uplatniť na svoje verejné obstarávania prác?“

O prípustnosti otázok

- 21 Mesto Roanne a francúzska vláda na úvod tvrdia, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je neprípustný.
- 22 Mesto Roanne tvrdí, že francúzsky zákonodarca prijatím zákona č. 2005-809 retroaktívne konvalidoval verejné dohody o stavebnej činnosti, ktoré boli uzavreté bez predchádzajúceho zverejnenia a vyhlásenia verejného obstarávania. Keďže vnútroštátny súd musí aplikovať francúzsky zákon a považovať dohodu za konvalidovanú uvedeným zákonom, požadovaný výklad práva Spoločenstva nie je pre rozhodnutie sporu vo veci samej potrebný.
- 23 Francúzska vláda tvrdí, že návrh na začatie prejudiciálneho konania nesprávne kvalifikuje predmetnú dohodu ako dohodu o stavebnej činnosti v zmysle článku L. 300-4 code de l'urbanisme v znení platnom v čase skutkových okolností prípadu. Podľa tejto vlády v skutočnosti ide o obyčajnú stavbu diela. Z toho vyplýva, že otázka, či dohoda týkajúca sa stavebnej činnosti je verejnou zmluvou na zhotovenie prác v zmysle smernice, je neprípustná, pretože nemá žiaden vzťah k predmetu alebo reálnym okolnostiam sporu.
- 24 Faktom je, že tak mesto Roanne, ako aj francúzska vláda navrhujú, aby bol návrh na začatie prejudiciálneho konania vyhlásený za neprípustný z dôvodov, ktoré súvisia s výkladom francúzskeho práva a kvalifikovaním skutkových okolností vo veci samej podľa tohto práva.

- 25 Ako však vyplýva z ustálenej judikatúry, postup podľa článku 234 ES vychádza z jasného rozdelenia právomocí medzi vnútroštátne súdy a Súdny dvor, pričom výlučne Súdny dvor je oprávnený rozhodovať o otázkach, ktoré sa týkajú výkladu alebo platnosti aktov Spoločenstva uvedených v tomto článku. V tomto rámci Súdnemu dvoru neprináleží posudzovať výklad ustanovení vnútroštátneho práva alebo rozhodnúť, či je výklad tohto práva zo strany vnútroštátneho súdu správny (pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. októbra 1974, Demag, 27/74, Zb. s. 1037, bod 8; zo 16. apríla 1991, Eurim-Pharm, C-347/89, Zb. s. I-1747, bod 16, a z 12. januára 2006, Turn- und Sportunion Waldburg, C-246/04, Zb. s. I-589, bod 20).
- 26 Výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý vec prejednáva a musí prevziať zodpovednosť za rozhodnutie sporu, tiež prináleží, aby s prihliadnutím na osobitosti vecí posúdil potrebu rozhodnutia o prejudiciálnej otázke pre vydanie svojho rozhodnutia, ako aj relevantnosť otázok, ktoré položí Súdnemu dvoru (pozri rozsudky zo 4. decembra 2003, EVN a Wienstrom, C-448/01, Zb. s. I-14527, bod 74, a z 12. apríla 2005, Keller, C-145/03, Zb. s. I-2529, bod 33). Preto ak sa položené otázky týkajú výkladu práva Spoločenstva, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť.
- 27 Z toho vyplýva, že tvrdenia o neprípustnosti, ktoré uvádza mesto Roanne a francúzska vláda, musia byť zamietnuté a návrh na začatie prejudiciálneho konania musí byť vyhlásený za prípustný.

O prvej otázke

- 28 V prvej otázke sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či je dohoda verejnou zmluvou na zhotovenie prác v zmysle článku 1 písm. a) smernice.

- 29 Podľa definície uvedenej v tomto ustanovení verejné zmluvy na zhotovenie prác sú odplátne zmluvy uzavreté písomne medzi zhotoviteľom a verejným obstarávateľom definovaným v článku 1 písm. b) smernice, ktorých predmetom je buď vykonanie prác, alebo súčasne vykonanie prác a vypracovanie projektovej dokumentácie k prácam alebo dielu definovanému v smernici, alebo zhotovenie — akýmkoľvek spôsobom — diela, ktoré zodpovedá požiadavkám určeným verejným obstarávateľom.
- 30 Mesto Roanne a francúzska a poľská vláda vo svojich písomných pripomienkach tvrdia, že dohoda nezodpovedá tejto definícii, a nie je preto verejnou zmluvou na zhotovenie prác v zmysle smernice.
- 31 Podľa mesta Roanne dohoda nie je verejnou zmluvou na zhotovenie prác, keďže jej predmet vzhľadom na to, že ide o verejnú dohodu o stavebnej činnosti, prekračuje predmet vykonania prác. Podľa francúzskeho práva sa totiž takéto dohody týkajú celkovej realizácie určitého územného projektu alebo určitej územnej politiky v každej ich zložke, najmä vypracovania projektu, administratívneho a právneho spravovania, nadobudnutia nehnuteľností vyvlastnením a uplatnenia postupov uzatvárania zmlúv.
- 32 V tom istom duchu poľská vláda zdôrazňuje, že podľa dohody sa SEDL zaväzuje realizovať investičný projekt, ktorý zahŕňa rôzne úlohy. Táto vláda v tejto súvislosti zdôrazňuje, že SEDL nie je zhotoviteľom, ktorý vykoná práce uvedené v zmluve, táto spoločnosť sa len zaväzuje pripraviť a viesť verejné obstarávanie prác. Keďže najdôležitejším prvkom zmluvy je zadať objednávku diel a dohliadať nad ich realizáciou, poľská vláda tvrdí, že dohodu treba kvalifikovať ako „verejnú zmluvu na poskytnutie služieb“ v zmysle článku 1 smernice Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii postupov verejného obstarávania služieb (Ú. v. ES L 209, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 322).

- 33 Francúzska vláda tvrdí, že tá časť zábavného centra, ktorá sa týka realizácie stavieb, pri ktorých sa predpokladá ich predaj tretím osobám, nepredstavuje verejnú zmluvu na zhotovenie prác v zmysle smernice. Táto vláda sa totiž domnieva, že práve z dôvodu, že táto časť je určená tretím osobám, nemožno ju vnímať tak, že zodpovedá potrebám mesta. Dopĺňa, že iba výstavba parkoviska na účet mesta Roanne by v zásade mohla predstavovať verejnú zmluvu na zhotovenie prác. Na túto výstavbu by sa však pritom smernica nevzťahovala, pretože parkovisko bude na mesto prevedené až po jeho dokončení na základe osobitného postupu stanoveného francúzskym právom, tzv. „predaja v budúcom stave dokončenia“, takže v podstate ide o obyčajné nadobudnutie nehnuteľnosti, ktorého predmetom nie sú ani tak práce, ale skôr predaj diel, ktoré sa majú postaviť.
- 34 Litovská a rakúska vláda, ako aj Komisia sa domnievajú, že dohoda je verejnou zmluvou na zhotovenie prác v zmysle článku 1 smernice. Komisia konkrétne tvrdí, že aj keď dohoda zahŕňa určité úlohy, ktoré sú poskytnutím služieb, jej hlavným cieľom je realizácia diela, ktoré má spĺňať požiadavky špecifikované verejným obstarávateľom v zmysle článku 1 písm. a) a c) smernice.
- 35 S tvrdeniami mesta Roanne a francúzskej a poľskej vlády nemožno súhlasiť.
- 36 Iste, je pravda, že nad rámec výkonu prác dohoda zveruje SEDL aj dodatočné úlohy, ktoré, ako poznamenali viacerí vedľajší účastníci konania, majú povahu poskytnutia

služieb. V protiklade s tým, čo tvrdí mesto Roanne, len zo samotnej skutočnosti, že dohoda obsahuje prvky, ktoré idú nad rámec výkonu prác, však ešte nevyplýva, že sa na ňu smernica nevzťahuje.

- 37 Ako totiž vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, ak určitá zmluva súčasne obsahuje prvky verejnej zmluvy na zhotovenie prác a prvky iného druhu verejnej zmluvy, o tom, ktorá zo smerníc Spoločenstva z oblasti verejného obstarávania sa má v zásade uplatniť, rozhoduje hlavný predmet zmluvy (pozri rozsudok z 19. apríla 1994, *Gestión Hotelera Internacional*, C-331/92, Zb. s. I-1329, bod 29).
- 38 Pokiaľ ide o uplatnenie tejto judikatúry na predmetný prípad, je potrebné zdôrazniť, že v protiklade s tým, čo vo svojich pripomienkach tvrdí poľská vláda, zmluvný záväzok SEDL sa neobmedzuje na organizáciu prác a súvisiacu administratívu, ale vzťahuje sa tiež na vykonanie predmetných prác. Navyše nato, aby mohla byť osoba uzatvárajúca zmluvu s verejným obstarávateľom kvalifikovaná ako zhotoviteľ poverený verejnou zmluvou na zhotovenie prác v zmysle článku 1 písm. a) smernice, sa podľa ustálenej judikatúry nevyžaduje, aby bola táto osoba sama osebe schopná priamo realizovať dohodnuté plnenie z vlastných zdrojov (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 14. apríla 1994, *Ballast Nedam Groep*, C-389/92, Zb. s. I-1289, bod 13, a z 2. decembra 1999, *Holst Italia*, C-176/98, Zb. s. I-8607, bod 26). Z toho vyplýva, že pre posúdenie, či hlavným predmetom dohody je vykonanie diela, je bezvýznamné, že SEDL nevykonáva práca sama, ale zadáva ich vykonanie subdodávateľom.
- 39 Tvrdenie francúzskej vlády, že z dôvodov vysvetlených v bode 33 sa nemožno domnievať, že predmetom dohody je zhotovenie diela zodpovedajúceho požiadavkám, ktoré špecifikoval verejný obstarávateľ, v zmysle článku 1 písm. a) smernice, treba zamietnuť.

- 40 Pokiaľ ide o právne kvalifikovanie parkoviska francúzskou vládou, je potrebné konštatovať, že vymedzenie verejnej zmluvy na zhotovenie prác spadá do pôsobnosti práva Spoločenstva. Keďže článok 1 písm. a) smernice výslovne neodkazuje na právny poriadok členských štátov na účely zistenia jeho zmyslu a rozsahu, právne kvalifikovanie tejto zmluvy vo francúzskom práve nemá význam pre rozhodnutie o tom, či dohoda patrí do pôsobnosti smernice (pozri analogicky rozsudok z 20. októbra 2005, Komisia/Francúzsko, C-264/03, Zb. s. I-8831, bod 36).
- 41 Z článku 1 písm. c) smernice vyplýva, že existenciu diela treba posudzovať vo vzťahu k ekonomickej a technickej funkcii výsledku vykonaných prác (pozri rozsudok z 27. októbra 2005, Komisia/Taliansko, C-187/04 a C-188/04, neuverejnený v Zbierke, bod 26). Ako jednoznačne vyplýva z viacerých ustanovení dohody, realizácia zábavného centra má vytvoriť priestor pre obchodné činnosti a služby, takže dohodu treba chápať tak, že spĺňa ekonomickú funkciu.
- 42 Okrem toho realizáciu zábavného centra treba chápať tak, že spĺňa požiadavky, ktoré mesto Roanne špecifikovalo v dohode. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že dielo, ktorého sa dohoda týka, je zábavné centrum so všetkými náležitosťami, teda dielo, ktoré zahŕňa výstavbu multikina, prevádzkových priestorov pre služby súvisiace s voľným časom, parkoviska a prípadne hotela. Z viacerých ustanovení dohody vyplýva, že realizáciou zábavného centra ako celku sa mesto Roanne usiluje zmeniť zameranie a zdynamizovať mestskú časť v okolí železničnej stanice.
- 43 Pokiaľ ide o ďalšie prvky definície „verejnej zmluvy na zhotovenie práce“ zakotvanej v článku 1 písm. a) smernice, je v prvom rade potrebné zdôrazniť, že nebolo spochybnené, že mesto Roanne je ako územný samosprávny celok „obstarávateľom“ [„verejným obstarávateľom“ — *neoficiálny preklad*] v zmysle článku 1 písm. b) smernice a že tu existuje písomná zmluva.

- 44 Po druhé je nesporné, že SEDL, ako na trhu pôsobiaci hospodársky subjekt, ktorý sa zaväzuje realizovať práce stanovené v dohode, treba kvalifikovať ako zhotoviteľa v zmysle smernice. Ako bolo pripomenuté v bode 38 tohto rozsudku, v tejto súvislosti nie je podstatné, či SEDL využije subdodávateľov na zabezpečenie vypracovania projektovej dokumentácie a vykonania prác (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. júla 2001, Ordine degli Architetti a i., C-399/98, Zb. s. I-5409, bod 90).
- 45 Napokon je zjavné, že dohoda bola uzavretá odplatne. Odplatná povaha zmluvy sa týka protiplnenia poskytnutého zhotoviteľovi (pozri v tomto zmysle rozsudok Ordine degli Architetti a i., už citovaný, bod 77). Podľa ustanovení dohody SEDL získa určitú sumu od mesta Roanne ako protiplnenie za prevod parkoviska. Mesto sa tiež zaväzuje podieľať sa na výdavkoch na všetky diela, ktoré sa majú realizovať. Napokon má SEDL podľa zmluvy právo prijať platby tretích osôb ako protiplnenie za prevod zhotovených diel.
- 46 Z analýzy dohody vyplýva, že jej hlavným predmetom, ako tvrdila Komisia, je vykonanie istého súboru prác vedúcich k zhotoveniu diela v zmysle článku 1 písm. c) smernice, a sice zábavného centra. Prvky služieb obsiahnuté v dohode, ako napríklad nadobudnutie nehnuteľností, získanie finančných prostriedkov, zorganizovanie súťaže architektonických a/alebo inžinierskych návrhov, ako aj predaj budov, sú súčasťou riadneho dokončenia tohto diela.
- 47 Vzhľadom na uvedené skutočnosti je na prvú otázku potrebné odpovedať tak, že dohoda, ktorou jeden verejný obstarávateľ zveruje druhému verejnému obstarávateľovi zhotovenie diela, je verejnou zmluvou na zhotovenie prác v zmysle článku 1

písm. a) smernice bez ohľadu na to, či je stanovené, že prvý verejný obstarávateľ je alebo sa stane vlastníkom celého tohto diela alebo jeho časti.

O druhej otázke

- 48 Vo svojej druhej otázke sa vnútroštátny súd Súdneho dvora pýta na spôsoby, akými je možné určiť hodnotu spornej zmluvy, aby sa dalo rozhodnúť, či bola dosiahnutá prahová hodnota stanovená v článku 6 smernice.
- 49 Vnútroštátny súd navrhuje tri možné spôsoby výpočtu tejto prahovej hodnoty. Po prvé by hodnota zmluvy bola určená výlučne na základe súm, ktoré zaplatí verejný obstarávateľ ako protiplnenie za odovzdané diela. Po druhé by hodnotu zmluvy tvorili všetky sumy zaplatené verejným obstarávateľom, t. j. protihodnota odovzdaných diel, ako aj finančná účasť poskytnutá na všetky diela, ktoré majú byť zhotovené. Po tretie by určenie hodnoty zmluvy malo zohľadňovať celkovú hodnotu prác, čo zahŕňa sumy zaplatené verejným obstarávateľom, ako aj sumy zaplatené tretími osobami ako protiplnenie za diela zhotovené na ich účet.
- 50 Hneď na úvod je potrebné zdôrazniť, že podľa znenia článku 6 smernice sa jej ustanovenia vzťahujú na verejné zmluvy na zhotovenie prác, ktorých hodnota dosiahla prahovú hodnotu stanovenú v uvedenom článku. Tento článok nestanovuje žiadne pravidlo, ktoré by obmedzovalo sumy zohľadňované pri určení hodnoty zmluvy len na tie, ktoré pochádzajú od verejného obstarávateľa.

- 51 Okrem toho vyvodenie takéhoto pravidla z uvedeného článku 6 by bolo v rozpore s duchom a účelom smernice.
- 52 Ako vyplýva z druhého a desiateho odôvodnenia, smernica sa usiluje odstrániť prekážky slobody usadiť sa a voľného poskytovania služieb v oblasti verejných zmlúv na zhotovenie prác s cieľom otvoriť tieto zmluvy účinnej hospodárskej súťaži (rozsudok Ordine degli Architetti a i., už citovaný, bod 52). V desiatom odôvodnení sa upresňuje, že rozvoj tejto súťaže si vyžaduje uverejňovanie oznámení o vyhlásení verejného obstarávania na úrovni Spoločenstva, pričom oznámenia musia obsahovať dostatočné informácie nato, aby zhotoviteľom so sídlom v Spoločenstve umožnili posúdiť, či sa navrhované zmluvy týkajú ich záujmov. V tejto súvislosti má prahová hodnota stanovená v článku 6 smernice zabezpečiť, aby o verejných zmluvách, ktoré majú dostatočne vysokú hodnotu nato, aby odôvodňovali účasť na úrovni Spoločenstva, boli informovaní potenciálni uchádzači.
- 53 Vzhľadom na to, že cieľom postupov verejného obstarávania prác je práve zabezpečiť potenciálnym uchádzačom usadeným v Spoločenstve prístup k verejným zmluvám, o ktoré majú záujem, malo by sa pri výpočte, či hodnota určitej zmluvy dosahuje prahovú hodnotu stanovenú v článku 6 smernice, vychádzať z ich uhla pohľadu.
- 54 V tejto súvislosti je zjavné, že ak hodnotu zmluvy tvoria príjmy plynúce od verejného obstarávateľa a zároveň od tretích osôb, záujem potenciálneho uchádzača o túto zmluvu sa vzťahuje na jej celkovú hodnotu.

- 55 Naopak, téza, že pri výpočte hodnoty zmluvy v zmysle článku 6 smernice by sa mali zohľadniť len sumy zaplatené verejným obstarávateľom, by ohrozila účel smernice. Vyplývalo by z nej, že verejný obstarávateľ by mohol uzavrieť zmluvu v hodnote, ktorá prekračuje prahovú hodnotu stanovenú v uvedenom článku 6 a ktorá by mohla zaujímať iných zhotoviteľov pôsobiacich na trhu, bez toho, aby uplatnil postupy verejného obstarávania prác stanovené smernicou.
- 56 Napokon je potrebné pripomenúť, že podľa článku 3 smernice koncesie na verejné práce podliehajú pravidlám oznamovania stanoveným v smernici, ak dosahujú prahovú hodnotu zakotvenú v uvedenom ustanovení. Keďže podstatnou vlastnosťou týchto koncesií je, že protiplnenie za práce pochádza úplne alebo sčasti od tretích osôb, bolo by v rozpore s cieľom a systémom, na ktorých stojí smernica, ak by v rámci verejných zmlúv na zhotovenie prác boli sumy pochádzajúce od tretích osôb vylúčené z výpočtu hodnoty zmluvy na účely článku 6 smernice.
- 57 Vzhľadom na uvedené skutočnosti je na druhú otázku potrebné odpovedať tak, že pri určení hodnoty zmluvy na účely článku 6 smernice je potrebné zohľadniť celkovú hodnotu zmluvy na zhotovenie prác z hľadiska potenciálneho uchádzača, ktorá zahŕňa nielen všetky sumy, ktoré bude musieť zaplatiť verejný obstarávateľ, ale aj všetky príjmy pochádzajúce od tretích osôb.

O tretej otázke

- 58 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate usiluje zistiť, či pri uzavretí takej dohody, aká je vo veci samej, je verejný obstarávateľ zbavený povinnosti použiť postupy verejného obstarávania prác, ktoré sú stanovené v smernici, len z dôvodu, že

podľa vnútroštátneho práva možno túto dohodu uzavrieť len s určitými právnickými osobami, ktoré samy majú postavenie verejného obstarávateľa a sú tiež povinné uplatniť tieto postupy pri uzatváraní prípadných následných zmlúv.

- 59 Na úvod je potrebné zdôrazniť, že jediné povolené výnimky z aplikácie smernice sú tie, ktoré sú v nej výslovne uvedené (pozri analogicky rozsudky z 18. novembra 1999, Teckal, C-107/98, Zb. s. I-8121, bod 43, a z 11. mája 2006, Carbotermo a Consorzio Alisei, C-340/04, Zb. s. I-4137, bod 45).
- 60 Smernica pritom neobsahuje ustanovenie porovnateľné s článkom 6 smernice 92/50, ktorý z jej pôsobnosti vylučuje verejné zmluvy uzavreté za určitých podmienok s verejnými obstarávateľmi (pozri analogicky rozsudky Teckal, už citovaný, bod 44, ako aj Carbotermo a Consorzio Alisei, už citovaný, bod 46).
- 61 Je namieste zdôrazniť, že článok 11 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby (Ú. v. EÚ L 134, s. 114; Mim. vyd. 06/007, s. 132) zakotvuje výnimku, pokiaľ ide o verejných obstarávateľov, ktorí si najmä práce obstarávajú prostredníctvom centrálnych obstarávacích inštitúcií definovaných v článku 1 ods. 10 tej istej smernice. Toto ustanovenie však nie je možné aplikovať na skutkové okolnosti vo veci samej *ratione temporis*.

- 62 Z toho vyplýva, že verejný obstarávateľ nie je zbavený povinnosti použiť postupy verejného obstarávania prác, ktoré sú stanovené smernicou, len z dôvodu, že má v úmysle uzavrieť predmetnú zmluvu s druhým verejným obstarávateľom (pozri analogicky rozsudky Teckal, už citovaný, bod 51; zo 7. decembra 2000, ARGE, C-94/99, Zb. s. I-11037, bod 40, a z 11. januára 2005, Stadt Halle a RPL Lochau, C-26/03, Zb. s. I-1, bod 47). Toto konštatovanie navyše nemá vplyv na povinnosť druhého verejného obstarávateľa takisto uplatniť postupy verejného obstarávania stanovené smernicou (pozri analogicky rozsudok Teckal, už citovaný, bod 45).
- 63 Je pravda, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora nie je vyhlásenie verejného obstarávania povinné pri zmluvách uzavretých medzi územným samosprávnym celkom a subjektom, ktorý je z právneho hľadiska inou osobou ako tento územný samosprávny celok, za predpokladu, že územný samosprávny celok má nad danou osobou obdobnú kontrolu ako nad svojimi vlastnými útvarmi a súčasne táto osoba vykonáva podstatnú časť svojej činnosti s územným samosprávnym celkom alebo celkami, ktoré ju vlastní (pozri rozsudky Teckal, už citovaný, body 50, a z 13. januára 2005, Komisia/Španielsko, C-84/03, Zb. s. I-139, body 38 a 39).
- 64 Pritom skutočnosť, že SEDL je spoločnosť zmiešaného vlastníctva, na ktorej základnom imaní sa podieľajú súkromné prostriedky, vylučuje, aby bolo možné domnievať sa, že mesto Roanne nad ňou vykonáva obdobnú kontrolu ako nad svojimi vlastnými útvarmi. Súdny dvor už totiž rozhodol, že každé umiestnenie súkromného kapitálu do podniku podlieha úvahám, ktoré sú vlastné súkromným záujmom, a sleduje ciele inej povahy, než sú ciele sledované verejným orgánom (pozri rozsudok Stadt Halle a RPL Lochau, už citovaný, body 49 a 50). Úvahy Súdneho dvora v už citovanom rozsudku Stadt Halle a RPL Lochau vo vzťahu k verejným zmluvám na poskytnutie služieb sa uplatnia tiež vo vzťahu k verejným zmluvám na zhotovenie prác.

- 65 Z pripomienok mesta Roanne, ako aj z pripomienok francúzskej a poľskej vlády vyplýva, že podľa nich je potrebný účinok smernice zachovaný aj v takých prípadoch, ako je vo veci samej, kde druhý verejný obstarávateľ musí pri každej následnej zmluve použiť postupy verejného obstarávania prác stanovené smernicou. Na účely zabezpečenia efektívnej hospodárskej súťaže je bezvýznamné, či takýto postup zorganizuje prvý alebo druhý verejný obstarávateľ.
- 66 Hneď na úvod je potrebné pripomenúť, že smernica neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by umožňovalo vylúčiť jej aplikáciu v prípade verejných zmlúv na zhotovenie prác uzavretých medzi dvoma verejnými obstarávateľmi ani za predpokladu, že by bol druhý verejný obstarávateľ povinný uzavrieť zmluvu v jej celkovej hodnote s ďalšími subdodávateľmi a na tieto účely použiť postupy verejného obstarávania stanovené smernicou.
- 67 Okrem toho v predmetnom prípade dohoda nestanovuje, že SEDL musí pôvodnú zmluvu v celej hodnote zadať ďalším subdodávateľom. Navyše, ako generálna advokátka správne poznamenala v bode 72 svojich návrhov, ak druhý verejný obstarávateľ využije subdodávateľov, predmet každej následnej zmluvy často predstavuje len určitú časť celkovej zmluvy. Z toho môže vyplývať, že hodnota ďalších zmlúv uzavretých druhým verejným obstarávateľom bude nižšia ako hodnota stanovená v článku 6 ods. 1 písm. a) smernice. Uplatnením série na seba nadväzujúcich zmlúv by bolo možné smernicu obísť.
- 68 Vzhľadom na predchádzajúce skutočnosti je na tretiu otázku potrebné odpovedať tak, že verejný obstarávateľ nie je zbavený povinnosti použiť postupy verejného obstarávania prác, ktoré sú stanovené v smernici, len z dôvodu, že podľa vnútroštátneho práva možno túto dohodu uzavrieť len s určitými právnickými osobami, ktoré samy majú postavenie verejného obstarávateľa a sú rovnako povinné uplatniť tieto postupy pri uzatváraní prípadných následných zmlúv.

O trovách

- ⁶⁹ Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

- 1. Dohoda, ktorou jeden verejný obstarávateľ zveruje druhému verejnému obstarávateľovi zhotovenie diela, je verejnou zmluvou na zhotovenie prác v zmysle článku 1 písm. a) smernice Rady 93/37/EHS zo 14. júna 1993 o koordinácii postupov verejného obstarávania prác, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 97/52/ES z 13. októbra 1997, bez ohľadu na to, či je stanovené, že prvý verejný obstarávateľ je alebo sa stane vlastníkom celého tohto diela alebo jeho časti.**
- 2. Pri určení hodnoty zmluvy na účely článku 6 smernice 93/37, zmenenej a doplnenej smernicou 97/52, je potrebné zohľadniť celkovú hodnotu zmluvy na zhotovenie prác z hľadiska potenciálneho uchádzača, ktorá zahŕňa nielen všetky sumy, ktoré bude musieť zaplatiť verejný obstarávateľ, ale aj všetky príjmy pochádzajúce od tretích osôb.**

3. **Verejný obstarávateľ nie je zbavený povinnosti použiť postupy verejného obstarávania prác, ktoré sú stanovené v smernici 93/37, len z dôvodu, že podľa vnútroštátneho práva možno túto dohodu uzavrieť len s určitými právnickými osobami, ktoré samy majú postavenie verejného obstarávateľa a sú rovnako povinné uplatniť tieto postupy pri uzatváraní prípadných následných zmlúv.**

Podpisy